Matematikai analízis II. - 2. és 4. csoport

7. heti órai és házi feladatok

Órai feladatok

- 1. Határozzuk meg az $f(x,y) = \sin(x+y)$ függvény szélsőértékeit a $\varphi(x,y) = x^2 + y^2 1 = 0$ feltétel mellett!
- 2. Határozzuk meg az $f(x,y) = e^{xy}$ függvény abszolút szélsőértékeit az origó középpontú egységsugarú körön!
- 3. Határozzuk meg az f(x,y)=2xy-y függvény abszolút szélsőértékeit a $g(x)=x^2$ és h(x)=x görbék által közrezárt tartományon!
- 4. Számítsük ki az $f(x,y)=xy^2$ függvény kettős integrálját az $[1,4]\times[-1,2]$ tartományon!

Típusfeladatok

1. Határozzuk meg az alábbi függvények közül kettő feltételes szélsőértékeit a megadott feltételek mellett!

$$\begin{split} f(x,y) &= xy & \varphi(x,y) = x^2 + y^2 - 4 = 0 \\ f(x,y) &= x^2 + 3y^2 & \varphi(x,y) = \frac{x^2}{9} + \frac{y^2}{4} - 1 = 0, \text{ ahol } x \geq 0 \\ f(x,y) &= 49 - x^2 - y^2 & \varphi(x,y) = x + 3y - 10 = 0 \\ f(x,y) &= \sqrt{x^2 + y^2} & \varphi(x,y) = xy^2 - 54 = 0 \\ f(x,y) &= \sqrt{x^2 + y^2} & \varphi(x,y) = x^2y - 2 = 0 \end{split}$$

2. Határozzuk meg az alábbi függvények közül kettő abszolút szélsőértékeit a megadott tartományon!

$$\begin{split} f(x,y) &= 2x^2 - 4x + y^2 - 4y + 1 & D &= \left\{ (x,y) \in \mathbb{R}^2 \middle| x \in [0,2], y \in [2x,2] \right\} \\ f(x,y) &= x^2 - xy + y^2 + 1 & D &= \left\{ (x,y) \in \mathbb{R}^2 \middle| x \in [0,4], y \in [x,4] \right\} \\ f(x,y) &= x^2 + xy + y^2 - 6x & D &= [0,5] \times [-3,3] \\ f(x,y) &= 48xy - 32x^3 - 24y^2 & D &= [0,1] \times [0,1] \\ f(x,y) &= x^2 + 2y^2 - x & D &= \left\{ (x,y) \in \mathbb{R}^2 \middle| x^2 + y^2 \in [0,1] \right\} \\ f(x,y) &= \left(4x - x^2 \right) \cos y & D &= [1,3] \times \left[-\pi/4, \pi/4 \right] \end{split}$$

3. Számítsunk ki az alábbiak közül kettő integrált!

$$\iint_{[1,2]\times[0,4]} 2xy \, d(x,y) \qquad \iint_{[-1,1]\times[-1,0]} (x+y+1) \, d(x,y) \qquad \iint_{[0,3]\times[-2,0]} (x^2y-2xy) \, d(x,y) \\
\iint_{[0,1]\times[1,2]} xye^x \, d(x,y) \qquad \iint_{[0,\pi]\times[\pi,2\pi]} (\sin x + \cos y) \, d(x,y) \qquad \int_{[1,e]\times[1,4]} \frac{\ln x}{xy} \, d(x,y) \\
\iint_{[0,4]\times[1,2]} \frac{\sqrt{x}}{y^2} \, d(x,y) \qquad \iint_{[0,2]\times[0,1]} xye^{xy^2} \, d(x,y) \qquad \iint_{[0,1]\times[0,1]} \frac{y}{x^2y^2+1} \, d(x,y)$$

Elgondolkodtatóbb feladatok

- 1. Határozzuk meg az $f(x,y)=xe^y$ függvény szélsőértékeit az $x^2+y^2=2$ feltétel mellett!
- 2. Határozzuk meg az $f(x,y)=e^{-xy}$ függvény abszolút szélsőértékeit az $x^2+4y^2\leq 1$ ellipszisen!
- 3. Határozzuk meg az $f(x,y)=x^2+y^2-12x+16y$ függvény abszolút szélsőértékeit az $x^2+y^2\leq 25$ körlapon!
- 4. Számítsuk ki az $f(x,y) = (x+y)^4$ függvény kettős integrálját a $[0,1] \times [0,1]$ tartományon!
- 5. Számítsuk ki az $f(x,y) = ye^{-xy}$ függvény kettős integrálját a $[0,2] \times [0,3]$ tartományon!

- 6. Számítsuk ki az $f(x,y) = \frac{x}{1+xy}$ függvény kettős integrálját a $[0,1] \times [0,1]$ tartományon!
- 7. Számítsuk ki az $f(x,y) = ye^{-xy}$ függvény kettős integrálját a $[0,2] \times [0,3]$ tartományon!
- 8. Határozzuk meg az $f(x, y, z) = e^{xyz}$ függvény szélsőértékeit a $2x^2 + y^2 + z^2 = 24$ feltétel mellett!
- 9. Legyen $f(x,y,z)=x^2+y^2+z^2$ és $g(x,y,z)=x^4+y^4+z^4$. Határozzuk meg f(x,y,z) szélsőértékeit a g(x,y,z)=1 feltétel mellett és g(x,y,z) szélsőértékeit f(x,y,z)=1 mellett!
- 10. Határozzuk meg az $f(x,y) = x^2 xy + y^2$ függvény abszolút szélsőértékeit az $|x| + |y| \le 1$ tartományon!
- 11. Határozzuk meg az f(x,y) = x 2y 3 függvény abszolút szélsőértékeit az alábbi tartományon!

$$\{(x,y) \in \mathbb{R}^2 | (x,y) \in [0,1] \times [0,1] \text{ és } 0 \le x+y \le 1\}$$

*12. Legyenek $x_1, x_2, \dots, x_n \ge 0$ és keressük meg az

$$f(x_1, x_2, \dots, x_n) = \sqrt[n]{\prod_{k=1}^{n} x_k}$$

függvény maximumát a $\sum_{k=1}^n x_k = c$ feltétel mellett, ahol $c \in \mathbb{R}.$

*13. Számítsuk ki az alábbi integrálokat!

$$\int_0^1 \int_0^1 \frac{x - y}{(x + y)^3} \, \mathrm{d}x \, \mathrm{d}y \qquad \int_0^1 \int_0^1 \frac{x - y}{(x + y)^3} \, \mathrm{d}y \, \mathrm{d}x$$

Miért nem ellentmondás az eredmény?

**14. A Lagrange-multiplikátor szabály alkalmazható több feltétel mellett is. Legyen $f, \varphi_1, \varphi_2, \dots, \varphi_m : \mathbb{R}^n \to \mathbb{R}$, ekkor ha az $x \in \mathbb{R}^n$ stacionárius pontja f-nek a $\varphi_k = 0$ feltételek mellett, akkor $\exists \lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_m$ valós számok, melyekre

$$\nabla f(x) - \sum_{k=1}^{m} \lambda_k \nabla \varphi_k(x) = 0.$$

Ezt felhasználva keressük meg az

$$f(x_1, x_2, \dots, x_n, y_1, y_2, \dots, y_n) = \sum_{k=1}^{n} x_k y_k$$

függvény maximumát a

$$\sum_{k=1}^{n} x_k^2 = 1 \qquad \sum_{k=1}^{n} y_k^2 = 1$$

feltételek mellett.